

Oceny działalności parlamentu, prezydenta i Trybunału Konstytucyjnego

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 20 stycznia 2020 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W sondażu przeprowadzonym w pierwszej połowie listopada¹ poprosiliśmy Polaków o ocenę działalności parlamentu, prezydenta oraz Trybunału Konstytucyjnego.

OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W ostatniej dekadzie października zarejestrowaliśmy znaczne pogorszenie notowań parlamentu. W listopadzie opinie o izbie niższej pozostają praktycznie niezmienione, natomiast notowania izby wyższej nieco się poprawiły. Obecnie działalność Sejmu dobrze ocenia około jednej piątej Polaków (19%), a źle – ponad dwie trzecie (68%). O pracy Senatu pozytywnie wypowiada się niemal co trzeci badany (31%, wzrost o 3 punkty procentowe), a z dezaprobata – blisko co drugi (49%, spadek o 5 punktów).

TABELA 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany X/2 – XI'20	
		2019				2020											
		IX	X	XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X	X/2		XI
w procentach																	
Sejm	Dobra	34	32	45	37	34	35	37	31	34	35	36	30	31	19	19	0
	Zła	50	51	39	47	50	50	47	55	53	51	50	52	53	67	68	+1
	Trudno powiedzieć	16	17	16	16	16	15	16	14	13	14	14	18	16	14	13	-1
Senat	Dobra	34	32	39	40	35	38	35	32	34	38	36	36	35	28	31	+3
	Zła	41	42	35	30	37	39	44	50	48	42	44	40	43	54	49	-5
	Trudno powiedzieć	25	26	26	30	28	23	21	18	18	20	20	24	22	18	20	+2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (366) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

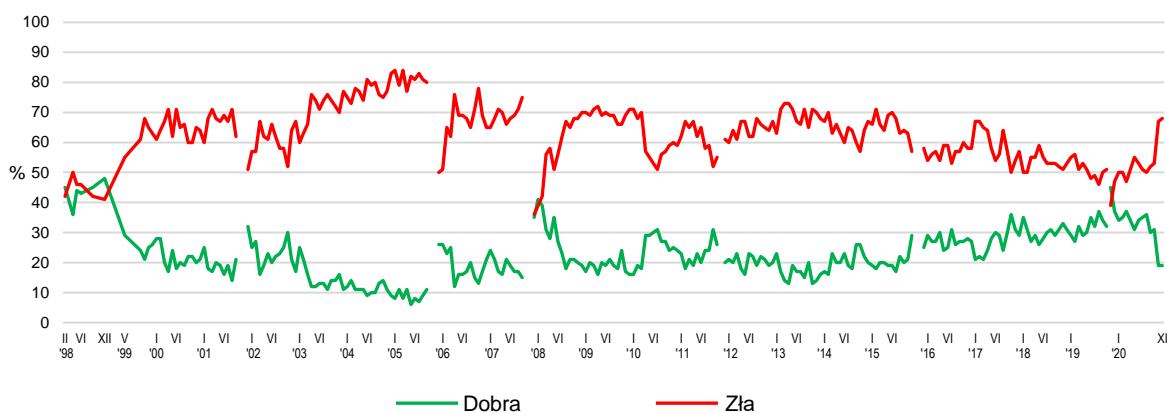
– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,

– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 5 do 15 listopada 2020 roku na próbie liczącej 1052 osoby (w tym: 43,0% metodą CAPI, 42,4% – CATI i 14,6% – CAWI).

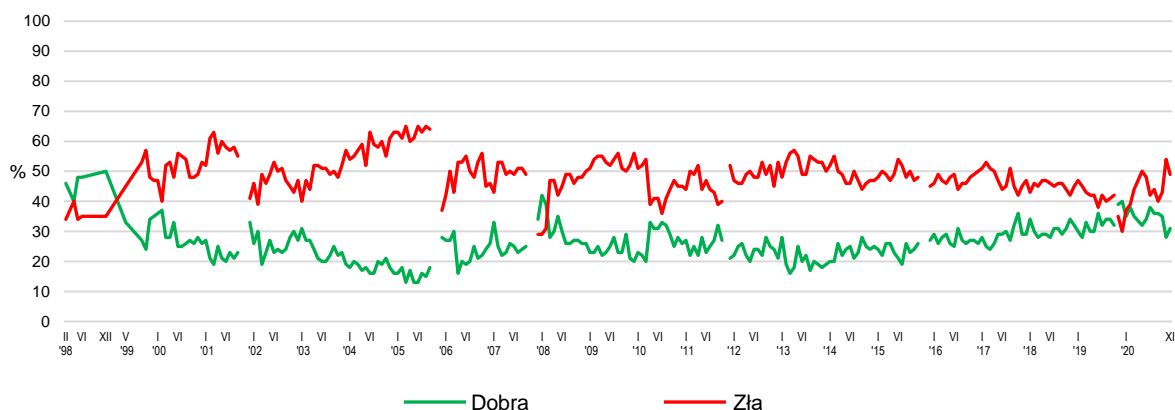
CBOS

RYS. 1. Oceny działalności Sejmu

CBOS

RYS. 2. Oceny działalności Senatu

W niemal wszystkich uwzględnionych w analizie grupach społeczno-demograficznych przeważają złe oceny pracy posłów. Zauważalnie częściej niż przeciętnie deklarują je zwolennicy ugrupowań opozycyjnych, szczególnie Lewicy, Koalicji Obywatelskiej i Polski 2050, badani o poglądach lewicowych i centrowych, nieuczestniczący w praktykach religijnych lub uczestniczący w nich sporadycznie (kilka razy w roku), a także najmłodsi (w wieku 18-24 lata), mieszkający w największych miastach, najlepiej wykształceni, kadra kierownicza i specjaliści, pracownicy administracyjno-biurowi, zatrudnieni w usługach, robotnicy niewykwalifikowani, prywatni przedsiębiorcy oraz respondenci uzyskujący najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (3000 zł i więcej). Zadowolenie z działalności izby niższej parlamentu wyraża większość elektoratu Zjednoczonej Prawicy oraz przeważająca część badanych najbardziej zaangażowanych w praktyki religijne (uczestniczących w nich kilka razy w tygodniu). Pozytywne opinie częściej niż przeciętnie deklarują ponadto respondenci identyfikujący się z prawicą,

uczestniczący w praktykach religijnych raz w tygodniu, najstarsi (65+), najslabiej wykształceni oraz rolnicy (zob. tabelę 2 i tabelę aneksową 1).

TABELA 2

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Sejmu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	60	27	13
Konfederacja Wolność i Niepodległość	9	85	6
Polska 2050	3	93	4
Koalicja Obywatelska	1	93	5
Lewica	1	94	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	8	79	13
Niezamierzający głosować	14	65	22

W większości analizowanych grup przeważa także krytyczny odbiór izby wyższej parlamentu. Oceny negatywne są relatywnie najbardziej liczne wśród potencjalnych wyborców Konfederacji Wolność i Niepodległość, a ponadto badanych uzyskujących najniższe dochody *per capita* (poniżej 1000 zł), techników i średniego personelu, pracowników usług i robotników niewykwalifikowanych. Opinie pozytywne częściej niż inni deklarują zwolennicy KO i Polski 2050, a także najstarsi ankietowani, mieszkańcy największych miast oraz uzyskujący wysokie dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym (od 2000 zł do 2999 zł; zob. tabelę 3 i tabelę aneksową 2).

TABELA 3

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Senatu		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Koalicja Obywatelska	55	37	8
Polska 2050	45	46	10
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	32	53	15
Lewica	32	45	24
Konfederacja Wolność i Niepodległość	9	75	16
Niezdecydowani, na kogo głosować	17	56	27
Niezamierzający głosować	20	48	31

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

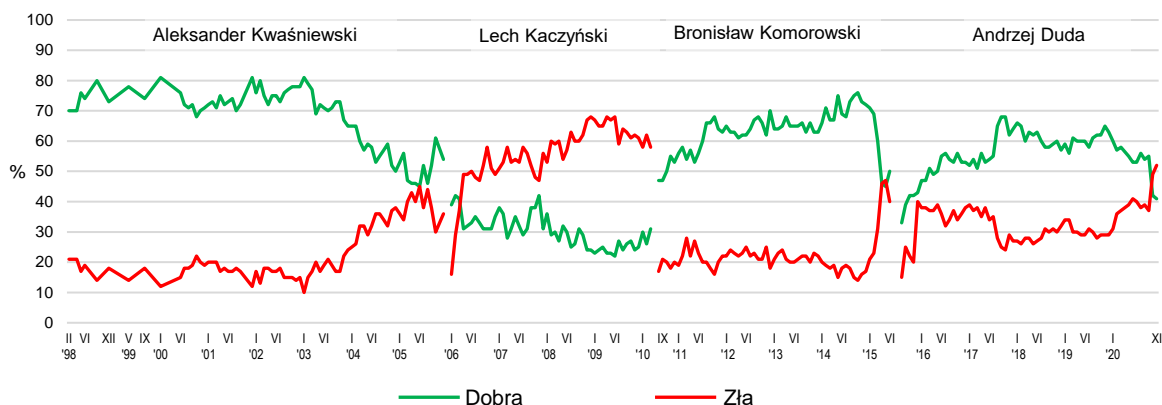
Po dużym pogorszeniu notowań głowy państwa w ubiegłym miesiącu w listopadzie rejestrujemy jeszcze minimalny wzrost opinii negatywnych, co sprawia, że odbiór prezydentury Andrzeja Dudy jest teraz najbardziej krytyczny od objęcia przez niego urzędu w roku 2015. Pozytywnie o działalności prezydenta wypowiada się więcej niż dwie piąte Polaków (41%), a ponad połowa (52%, wzrost o 3 punkty procentowe) jest z niej niezadowolona.

TABELA 4

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany X/2 - XI '20
	2019				2020											
	IX	X	XI	XII	I	II	III	V/VI	VI	VII	VIII	IX	X	X/2	XI	
	w procentach															
Dobra	62	62	65	63	60	57	58	55	53	53	56	54	55	42	41	-1
Zła	28	29	29	29	31	36	37	39	41	40	38	39	37	49	52	+3
Trudno powiedzieć	10	9	6	8	9	7	5	6	6	7	6	7	8	9	7	-2

CBOS

RYS. 3. Oceny działalności prezydenta

Z uznaniem o prezydenturze Andrzeja Dudy niemal powszechnie wypowiadają się zwolennicy Zjednoczonej Prawicy, a także – w znacznej mierze – respondenci o prawicowych poglądach, zaangażowani w praktyki religijne, zwłaszcza uczestniczący w nich kilka razy w tygodniu, najstarsi, mający wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, uzyskujący niskie dochody *per capita* (poniżej 1500 zł), źle sytuowani, mieszkający na wsi oraz rolnicy (czy – szerzej – ludzie pracujący w prywatnych gospodarstwach rolnych). Z kolei relatywnie wysokie odsetki niezadowolonych z działalności głowy państwa rejestrujemy przede wszystkim wśród zwolenników ugrupowań opozycyjnych, szczególnie Lewicy, KO i Polski 2050, badanych identyfikujących się z lewicą (jak również – w mniejszym stopniu – z politycznym centrum), nieuczestniczących w praktykach religijnych (a także, choć rzadziej, wśród uczestniczących w nich sporadycznie), a poza tym uzyskujących najwyższe dochody w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym, mających wyższe wykształcenie, kadry kierowniczej i specjalistów, pracowników administracyjno-biurowych, pracowników usług, robotników niewykwalifikowanych, prywatnych przedsiębiorców, ankietowanych poniżej 45. roku życia oraz mieszkańców największych miast (zob. tabelę 5 i tabelę aneksową 3).

TABELA 5

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	94	4	3
Koalicja Obywatelska	11	89	1
Lewica	4	96	0
Konfederacja Wolność i Niepodległość	23	72	5
Polska 2050	9	86	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	34	56	11
Niezamierzający głosować	40	45	15

OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

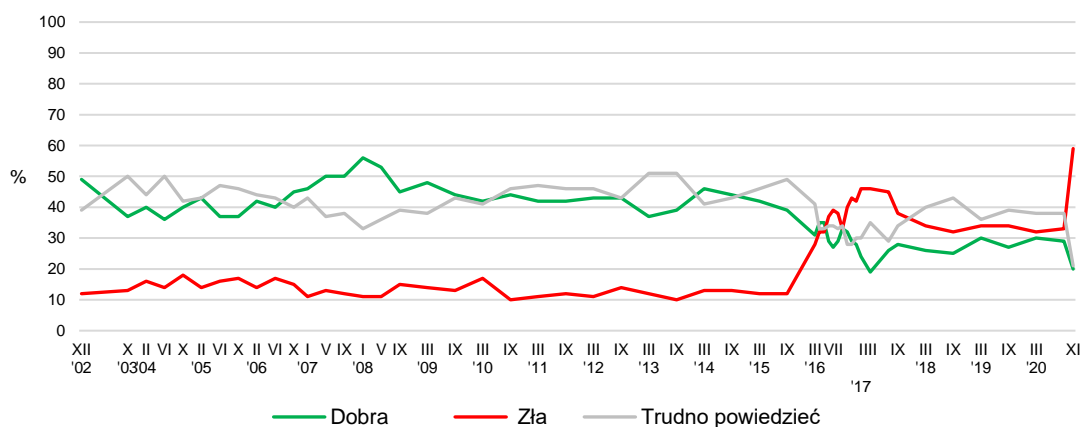
Od września nastąpiło znaczne pogorszenie opinii o Trybunale Konstytucyjnym, które obecnie są najbardziej krytyczne, odkąd je monitorujemy, czyli od 2002 roku. Niezadowolenie z działalności TK wyraża niemal trzy piąte Polaków (59%, wzrost o 26 punktów procentowych), natomiast dobrze ocenia ją co piąty badany (20%, spadek o 9 punktów). Od poprzedniego pomiaru zauważalnie ubyło osób niemających sprecyzowanej opinii o funkcjonowaniu tej instytucji (spadek z 38% do 21%).

TABELA 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany IX – XI '20	
	2016					2017				2018		2019		2020			
	VIII	IX	X	XI	XII	I	III	VII	IX	III	IX	III	IX	III	IX		XI
	w procentach																
Dobra	29	33	32	29	28	24	19	26	28	26	25	30	27	30	29	20	-9
Zła	38	33	40	43	42	46	46	45	38	34	32	34	34	32	33	59	+26
Trudno powiedzieć	33	34	28	28	30	30	35	29	34	40	43	36	39	38	38	21	-17

CBOS

RYS. 4. Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego

Zadowoleniu z funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego wyraźnie sprzyjają: poparcie dla rządzącego ugrupowania, prawicowa orientacja polityczna, zaangażowanie – szczególnie duże – w praktyki religijne oraz starszy wiek (65+) i wykształcenie podstawowe. Niezadowolenie z działalności TK najliczniej wyrażają zwolennicy Lewicy, Polski 2050 i KO, badani o orientacji lewicowej i centrowej, młodszy wiek – mający od 18 do 34 lat, najlepiej wykształceni, mieszkający w największych miastach, z gospodarstw o najwyższych dochodach przypadających na osobę (zob. tabelę 7 i tabelę aneksową 4).

TABELA 7

Na kandydata której partii / bloku partii głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	Dobre	Złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	60	15	25
Koalicja Obywatelska	4	91	6
Lewica	0	97	3
Konfederacja Wolność i Niepodległość	18	61	21
Polska 2050	2	93	4
Niezdecydowani, na kogo głosować	11	70	20
Niezamierzający głosować	12	50	38

Po ubiegłomiesięcznym pogorszeniu ocen działalności parlamentu i prezydenta obecnie rejestrujemy stabilizację notowań izby niższej, pewną poprawę opinii o Senacie oraz minimalne pogorszenie w postrzeganiu prezydentury Andrzeja Dudy. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie niekonstytucyjności aborcji ze względu na ciężkie upośledzenie płodu lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu negatywnie przełożył się na społeczny odbiór tej instytucji. Oceny pracy TK są obecnie rekordowo złe.

Opracował

Michał Feliksiak